

Retouradres: Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de Staatssecretaris van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid
Mevrouw drs. T. van Ark
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Datum
14 maart 2018

Onderwerp
Wet wijziging
kindgebonden budget

Uw kenmerk

Ons kenmerk
MvH/RvZ/MK/bs/
ATR0177/2018-U032

Bijlage(n)

Geachte mevrouw Van Ark,

Op 7 maart 2018 is aan ATR voor advies voorgelegd het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet op het kindgebonden budget. Er is voor deze wijziging ook een internetconsultatie geopend. Daarvan loopt de reactietermijn af op 31 maart 2018.

De wetswijziging verhoogt het punt waarop de inkomensafhankelijke afbouw van het kindgebonden budget voor paren start. Dat punt is in de wet vastgesteld op het bedrag van het drempelinkomen. Dit inkomen bedraagt op dit moment €20.451,- (2018). Het wetsvoorstel verhoogt dit grensinkomen voor paren met € 16.300,-. De afbouw begint voor paren na de wijziging dus vanaf een gezamenlijk inkomen van ruim € 36.000,- (in plaats van nu ruim € 20.000,-). Met deze verhoging krijgen paren met een gezamenlijk toetsingsinkomen tussen de huidige afbouwgrens (circa € 20.000,-) en circa € 65.000,- een hoger kindgebonden budget of zij komen voor het eerst in aanmerking voor het kindgebonden budget. Voor alleenstaande ouders vindt geen verhoging van het grensinkomen plaats. Dat blijft rond het wettelijk minimumloon liggen. De wijziging maakt deel uit van het Regeerakkoord en is bedoeld om gezinnen met kinderen extra te ondersteunen, in het bijzonder de gezinnen met middeninkomens.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nut en noodzaak: is er een taak voor de overheid en is regelgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

Contact

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T (070) 310 86 66
info@atr-regeldruk.nl

www.atr-regeldruk.nl

Bevindingen

1. Onderbouwing nut en noodzaak

Nut en noodzaak van de wijziging van de wet zijn in de toelichting duidelijk beschreven. Het doel is om gezinnen met middeninkomens via de toekenning of verhoging van het kindgebonden budget extra te ondersteunen. De wijziging van het grensinkomen voor paren, zoals thans voorgesteld, is noodzakelijk om het doel te bereiken. De beschrijving van nut en noodzaak geeft naar het oordeel van het college geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

2. Minder belastende alternatieven

Het verhogen van het grensinkomen voor paren is binnen de bestaande regeling van het kindgebonden budget de minst belastende methode om het doel te bereiken. Dat neemt niet weg dat de regeling zelf, ook na de wijziging, complex blijft. Dit komt onder meer door het onderscheid in huishoudtypes, het werken met koppens op het budget en de inkomensafhankelijke afbouw van het budget.

Door de verhoging van het grensinkomen komen circa 280.000 paren voor het eerst in aanmerking voor het kindgebonden budget. Een deel hiervan krijgt het budget automatisch (ambtshalve) toegekend, omdat zij vanwege een andere toeslag al bij Belastingdienst/Toeslagen, de uitvoerder van het kindgebonden budget, bekend zijn. De wijziging levert voor deze groep geen extra regeldruk op. Een minder belastend alternatief is voor deze groep paren niet aan de orde.

Een ander deel van de 280.000 paren is op zich al wel bij de Belastingdienst bekend. Dat is het gevolg van het feit dat zij over hun hun inkomen loonheffing en/of inkomstenbelasting betalen. Omdat zij echter geen toeslagen ontvangen, zijn zij niet bekend bij uitvoerder Belastingdienst/Toeslagen. Op basis van de al wel bij de Belastingdienst bekende inkomensinformatie zal deze groep met een brief op de wijziging van de regeling van het kindgebonden budget worden geattendeerd. Zij moeten deze echter nog wel zelf via de website van Belastingdienst/Toeslagen aanvragen. De aanvraag levert hen regeldruk op. Die is geraamd op 20 minuten per aanvraag. Het college ziet een minder belastend alternatief voor deze gang van zaken. Voor deze groep is namelijk ook een automatische (ambtshalve) toekenning mogelijk. Een aanvraag kan achterwege blijven, wat per geval 20 minuten aan extra regeldruk bespaart. De Belastingdienst beschikt in het kader van de loonheffing en inkomstenbelasting over voldoende gegevens om het verzamelinkomen van de paren te kunnen toetsen. Ook is de Belastingdienst bekend met de gezinssituatie van de betreffende paren. Uitvoerder Belastingdienst/Toeslagen kan hiervan gebruik maken. Met de al beschikbare gegevens zijn alle criteria van de regeling te toetsen. Het college is er zich van bewust dat de toets voor deze groep paren wel extra inspanningen van de Belastingdienst en uitvoerder Belastingdienst/Toeslagen zal vragen.

2.1 Het college adviseert om ook aan de groep paren die nog niet bij uitvoerder Belastingdienst/Toeslagen bekend zijn het kindgebonden budget automatisch (ambtshalve) toe te kennen.

3. Werkbaarheid en merkbaarheid

Het systeem van het kindgebonden budget wijzigt met de voorgenomen wetswijziging niet. Dit komt omdat het wetsvoorstel uitsluitend de hoogte van het grensinkomen voor paren wijzigt. Dat betekent dat op zichzelf de werkbaarheid van het systeem niet wijzigt. Het systeem blijft voor burgers complex door de vele en verschillende voorwaarden van de regeling (onder meer door het onderscheid in huishoudtypes, de inkomensafhankelijkheid en het werken met koppens op het

budget). Het risico op non-gebruik blijft daarmee reëel. Vereenvoudiging van de regeling, meer in het algemeen van het stelsel van inkomensondersteunende regelingen, blijft naar het oordeel van het college onverminderd aangewezen.¹ Ook de regeldruk als gevolg van de complexiteit van de regeling blijft na de wijziging onverminderd merkbaar, met dien verstande dat de groep die hiermee te maken krijgt zelfs in omvang met 280.000 paren toeneemt.

4. Berekening regeldruk

Bij de voorbereiding van dit voorstel is nagegaan of sprake is van regeldrukeffecten. De verantwoording is opgenomen in de paragraaf 'Gevolgen regeldruk'. Extra administratieve lasten treden er op voor paren die nog niet vanwege een andere toeslag bij Belastingdienst/Toeslagen bekend zijn. Zij moeten het kindgebonden budget aanvragen. Volgens de toelichting kost het naar schatting circa 20 minuten om het budget aan te vragen. Hoeveel voor hen de totale regeldruk bedraagt, is niet bekend en evenmin verantwoord. Zij is als pro memorie opgenomen, omdat het nog niet bekend is hoe groot de groep is die het budget nog moet aanvragen. De toelichting behoeft naar de mening van het college in dit opzicht aanvulling.

4.1 Het college adviseert de beschrijving en berekening van de gevolgen voor de regeldruk op het bovenstaande punt aan te vullen.

Dictum

Nut en noodzaak van de maatregelen zijn duidelijk en adequaat in de toelichting gemotiveerd. Het college adviseert een minder belastend alternatief voor de aanvraag van het budget door de groep echtparen die niet bij uitvoerder Belastingdienst/Toeslagen bekend zijn. Ook is een aanvulling van de paragraaf over de regeldruk aangewezen. Daarom is het dictum:

Het wetsvoorstel niet indienen, tenzij met de adviespunten rekening is gehouden.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en verneemt graag van u op welke wijze u met onze adviespunten rekening hebt gehouden. Het college verzoekt u het aangepaste en definitieve voorstel toe te sturen, opdat het kan beoordelen of een aanvullende zienswijze noodzakelijk is.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris

¹ Zie o.m. de brief van Actal aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Staatssecretaris van Financiën van 4 september 2014, kenmerk JtH/RvZ/MK/PO/2014/087, zie www.actal.nl